

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2015/4580
Karar No.	2016/51
Tarihi:	18.01.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
5510 S. SGK. /7,11

- **SİGORTALILIĞIN ZORUNLULUĞU İLKESİ**
- **SİGORTALILIĞIN SADECE BİR HAK DEĞİL AYNI ZAMANDA YÜKÜMLÜLÜK OLMASI**
- **ZORUNLU SİGORTALIK KAPSAMINDA KALAN BİR DÖNEMİN SADECE İSTEME DAYALI İPTAL EDİLEMEYECEĞİ**

ÖZETİ Davacının iptalini istediği 03.04.1987-06.10.1999 tarihleri arasında, davalı Kurum tarafından 3165 sayılı Yasa ile değişik 24.madde uyarınca meslek odası kaydının bulunması sebebi ile Bağ-Kur sigortalısı olarak kabul edilmesi yasa gereğidir. Davacının meslek odası kaydı, esnaf olarak faaliyette bulunduğu karinesi olmakla birlikte sigortalılık, sadece bir hak olmayıp, aynı zamanda bir yükümlülüktür. Bu sebeplerle, davanın reddine karar verilmesi gerekirken, davacının yasa gereği sigortalı kabul edildiği bir dönemin sırf davacının talebine göre iptaline karar verilerek yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir

Davacı, 03.04.1987 - 06.10.1999 tarihleri arasında Bağ-Kur sigortalısı olmadığı tespitine, aksi yöndeki Kurum işleminin iptaline, Kuruma yatırılan 11.363.00TL'nin yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde

olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

K A R A R

Dava, davacının 03.04.1987-06.10.1999 tarihleri arasında 1479 sayılı Yasa kapsamında Bağ-Kur sigortalısı olmadığı tespit edilerek ihtirazi kayıtla ödendiği 11.363 Liranın davalı Kurumdan yasal faizi ile iadesi istemine ilişkindir.

Davacı, ayrıca 23.08.2013 havale tarihli dilekçesi ile davacının yaşlılık aylığına hak kazandığı 01.12.2012 tarihinden itibaren, yaşlılık aylığı almaya başladığı 01.04.2013 tarihi arasındaki döneme ilişkin yaşlılık aylıklarının da davalı Kurumdan tahsilini istemiştir. Mahkemece, davanın kabulü ile davacının 03.04.1987-06.10.1999 tarihleri arasında 1479 sayılı Yasa kapsamındaki sigortalılığının iptaline, bu döneme ilişkin prim borcu olarak itirazi kayıtla ödenen 11.363 TL'nin ödeme tarihi olan 29.03.2013 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davalıdan alınarak davacıya ödenmesine, davacıya kurumca 01.12.2012 tarihinden itibaren aylık bağlanması gerektiğinin tesbiti ile bu tarihten 01.04.2013 tarihine kadar ödenmemiş aylıkların da Kurumca hesaplanarak davacıya ödenmesi gerektiğinin tesbitine, karar verilmiştir.

1.4.1972 tarihinde yürürlüğe giren 1479 sayılı Yasanın 24. maddesinde zorunlu Bağ-Kur sigortalılığı için esnaf sicili veya kanunla kurulu meslek kuruluşu kaydı aranırken 20.4.1982 tarihinde yürürlüğe giren 2654 sayılı Yasa ile 1479 sayılı Yasanın 24. maddesi değiştirilerek zorunlu Bağ-Kur sigortalılığı için gelir vergisi mükellefi olunması şartı getirilmiş ancak gelir vergisinden muaf olanlar için meslek kuruluşuna kayıtlı olma yeterli görülmüş, 22.3.1985 tarihinde yürürlüğe giren 3165 sayılı Yasa ile 24. madde değiştirilerek zorunlu Bağ-Kur sigortalılığı için vergi kaydı veya esnaf sicil kaydı veya oda kaydının bulunması yeterli görülmüş, 2.8.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4956 sayılı Yasa ile 24. madde değiştirilerek zorunlu Bağ-Kur sigortalılığı için gelir vergisi mükellefi olma şartı getirilmiş ancak gelir vergisinden muaf olanlar için esnaf sicil kaydı ve oda kaydının bir arada bulunması yeterli görülmüştür.

Dosyadaki kayıt ve belgelerden; 06.10.1999-12.09.2000; 15.09.2000-16.10.2007 tarihleri arasında ve 10.01.2008 tarihinden itibaren devam eden şekilde vergi mükellefiyetinin olduğu, ..Odasında 842 üye numarası ile 02.04.1987-20.08.1992 ve 829 üye numarası ile 22.10.1999 tarihinden itibaren kayıtlı olduğu, davalı Kurumun 20.02.2013 tarihli denetmen raporu ile davacının oda kaydının 20.08.1992 tarihinde sona erdiğinin, buna ilişkin yönetim kurulu kararında isminin belirtilmemesi ve davacının adının bulunduğu listenin noter onayının olmaması sebebi ile dikkate alınmasının mümkün olmadığı, bu sebeple 842 numaralı üyelik devam ederken 829 numaralı kaydın mükerrer olduğunun tespit edildiği, davacının vergi mükellefiyetinin başladığı 06.10.1999 tarihinden itibaren Bağ-Kur sigortalısı olduğu kabul edilmişken oda kaydının başladığı 02.04.1987 tarihinden itibaren sigortalı olduğunun kabul edildiği ve davacının 07.11.2012 tarihli tahsis talebi hakkında 11.366,80 Lira prim borcu olduğundan işlem yapılamadığı, davacının iadesi için dava açma hakkını saklı tutarak 29.03.2013 tarihinde 11.363 Lira ödeme yaptığı ve 01.04.2013 tarihinden itibaren davacıya yaşlılık aylığı tahsis edildiği anlaşılmaktadır.

Somut olayda, davacının iptalini istediği 03.04.1987-06.10.1999 tarihleri arasında, davalı Kurum tarafından 3165 sayılı Yasa ile değişik 24.madde uyarınca meslek odası kaydının bulunması sebebi ile Bağ-Kur sigortalısı olarak kabul edilmesi yasa gereğidir. Davacının meslek odası kaydı, esnaf olarak faaliyette bulunduğu karinesi olmakla birlikte sigortalılık, sadece bir hak olmayıp, aynı zamanda bir yükümlülüktür. Bu sebeplerle, davanın reddine karar verilmesi gerekirken, davacının yasa gereği sigortalı kabul edildiği bir dönemin sırf davacının talebine göre iptaline karar verilerek yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir.

Kabule göre de davacının dava dilekçesinde talep etmediği, "dava dilekçesinin sonuç ve istek kısmının tavzihi" açıklamasında bulunduğu 23.08.2013 havale tarihli dilekçesi ile 01.12.2012-01.04.2013 tarihleri arasındaki dönemde yaşlılık aylığının tahsiline ilişkin

talebinin, dava dilekçesinin tavzihi niteliğinde olmadığı göz önünde bulundurulmadan, usulüne uygun bir ıslahın da bulunmadığı değerlendirilmeden bu talep bakımından da davanın kabulüne karar verilmesi hatalı olmuştur.
O halde, davalı Kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.
SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 18/01/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.